

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL,
ŠUMPERK

Krizový plán

Plán krizových opatření při výskytu různých typů rizikového chování či neobvyklých situací (Co dělat, když...)

Zpracovala: Mgr. Lenka Šváchová- školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Irena Jonová- ředitelka školy

„Krizový plán, co dělat když...“ by měl pedagogům ulehčit obtížnou práci při řešení výskytu rizikového chování, proto i forma je vedena do jednotlivých celků.

- Plán krizového opatření při výskytu drog (NL)
- Plán krizového opatření při výskytu alkoholu
- Plán krizového opatření při výskytu agrese žáka
- Plán krizového opatření při výskytu epileptického záchvatu a stavu ohrožující zdraví a život jedince
- Plán krizového opatření v případě neštěstí ve škole (úmrť)

Krizový plán obsahuje postupy při:

- Výskytu drog (NL)
- Konzumaci alkoholu
- Výskytu agrese ve třídě
- Výskytu epileptického záchvatu
- Neštěstí ve škole (úmrť, zranění)

1. Obecná charakteristika a zdroje

Krizový plán (KP) zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování ve škole (např. šikanu, projevy agresivního chování, užití OPL atd.). Tyto postupy jsou závazné pro každého pracovníka školy.

Krizový plán školy zahrnuje postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, ať už se jedná o šikanu, zneužívání návykových látek, krádeže, vandalství, rasismus atd. Krizový plán je sestaven školním metodikem prevence na základě fungující praxe školy a platné legislativy, konzultován a schválen ředitelem školy. Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a zároveň má být k dispozici rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se s vnitřními postupy školy a sledovat je.

KP závazně stanovuje, jak postupovat v případech výskytu rizikového chování. Základem KP je Metodické doporučení k primární prevenci a rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28.

Cílem KP je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem.

Osoby přímo dotčené tímto manuálem jsou členové ŠPP a zástupci ředitelky školy.

Konkrétně:

ředitelka školy:	Mgr. Irena Jonová
zástupce školy pro teoretickou výuku:	Ing. Zbyněk Pechanec, Ing. Martina Hronová,
zástupce pro odborný výcvik:	Mgr. Jiří Horsák, Ing. Martina Slončíková
výchovná poradkyně:	Mgr. Marie Holinková
školní metodik prevence:	Mgr. Lenka Šváchová
školní speciální pedagožka:	Mgr. Lenka Šváchová, Mgr. Zuzana Stonová
školní psycholog	Mgr. Kateřina Kistanová
třídní učitelé	

2. Základní všeobecný postup při řešení krizové situace:

Pokud se jakýkoli pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, či zákonný zástupce dozví (osobně, nebo je informován jiným zdrojem) o výskytu rizikového chování u žáků naší školy, v žádném případě by neměl podcenit možné hrozící riziko a měl by postupovat dle příslušné situace takto:

1. Danou situaci vyzoruje nebo zachytí pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, žáci nebo jejich zákonní zástupci, neprodleně informují TU, ten pak postupuje dále. Pokud ji vyzoruje sám TU, postupuje dále.

2. TU zváží závažnost situace, pokud se sám necítí na řešení daného problému, předá jej ŠMP nebo VP a s jeho pomocí se pak podílí na vyšetřování. Důležité je informovat vedení školy!!!

3. TU definuje rozsah a typ rizikového chování a postupuje dále ve spolupráci alespoň jednoho zástupce ŠPP. Vždy provádí zápis z vyšetřování, který musí být podepsán všemi zúčastněnými. Zápis je ukládán zpravidla u TU, ŠMP, VP a zástupce školy a je k nahlédnutí na požádání. V případě, že se jedná o stížnost zákonných zástupců směrem ke škole, je potřeba, aby byl daný případ opatřen číslem jednacím.

4. Při komunikaci s médii, komunikuje pouze určená osoba a to ŘŠ nebo jí určený pracovník.

3. Specifikace jednotlivých postupů u rizikového chování

3.1. Plán krizového opatření při výskytu drog (NL)

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek a zajistit ji, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka. Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- (3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- (4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá RZ a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- (5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- (6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyrozumění škola učiní i v případě, kdy žák způsobilý k pobytu ve škole je.
- (7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- (9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- (10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (11) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

- (12) Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.
- (13) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka může v určitých případech pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost NL (zkouška ze slin, z potu), ze zákona § 16 z. č. 379/2005 Sb. Jedná se o situace, které představují odůvodněné riziko ohrožení života nebo zdraví žáků nebo jiných osob nebo odůvodněné riziko poškození majetku.
- (14) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem.
- (15) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce NL ve škole

- (1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- (2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přešůpek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (provinění v případě nezletilého žáka) - ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- (3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- (4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- (5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález NL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy, sepíše písemný záznam.
3. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
4. V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nález. Obálku přelepit, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

B. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupci.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že **některý z žáků má NL u sebe**, postupují takto:

1. Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.

3. Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

3. 2. Plán krizového opatření při konzumaci alkoholu ve škole

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno, rovněž je zakázáno osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí pořádaných školou, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud a od koho má alkohol), který založí ŠMP do své agendy a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Škola může od OSPOD vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
9. Jestliže se situace opakuje, současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
10. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Navádění jiných žáků k užívání alkoholu je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
12. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu resp., kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

1. Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění chemické struktury.
2. Ihned o nález uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Je vypracován stručný záznam o události.

Nález alkoholu u žáka

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

1. Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo, který alkohol odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápis záznamu založí ŠMP do své agendy a následně s ním pracuje.
4. O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka i orgán sociálně právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad s rozšířenou působností.
5. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který je jím intoxikovaný, předá škola zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

3.3. Plán krizového opatření při výskytu agrese žáka

Doporučení na zvládnutí agrese žáka

1. Izolovat žáka od ostatních. Posouzení emočního stavu žáka.
2. Chránit sám sebe: znalost žáka, úniková cesta, domluvená pravidla, jak vyhlásit poplach, přivolání posil, pohybovat se po časovém rozvrhu, bezpečná vzdálenost, nedotýkat se, přicházet k žákovi ze směru, který ho neohrožuje ani nepřekvapuje, nezavírat dveře.
3. Identifikace hlavních spouštěcích faktorů – důležité pro následnou prevenci.
4. Udržení verbálního kontaktu, klidný, hlubší tón, jasná komunikace, ale nekřičet, aktivní naslouchání, nemoralizovat, nezavrhovat, neprojevat znechucení, oční kontakt – nikoli civění, pohyby klidné pomalé, dobře čitelné, konstatovat, že je rozčilený, zjistit příčinu, co ho rozčílilo, má-li v něčem pravdu, poctivě to přiznat, neodpovídat na agresi agresí- eskalace agresivního chování.
5. Pokud je to možné, snažit se, aby se žák posadil, ale nenutit ho, přejde-li z fyzické agrese do verbální, pokračovat dál v komunikaci. Snaha pokusit se ho uvést do stavu pohody, empatie.
6. Zdokumentovat každé vyhrožování násilím. Vyvodit důsledky.
7. Spolupráce všech složek ŠPP a pedagogů.

Ublížení na zdraví – bitka, rvačka

1. Izolovat agresora a oběť (přítomný učitel, TU).
2. Poslat konkrétní osobu pro dalšího dospělého, lepší písemný vzkaz.
3. Zjištění stavu, poskytnutí první pomoci (přítomný učitel) popř. volat záchranku.
4. Je-li velká agrese, nezvladatelný konflikt i Policii ČR (přítomný učitel, TU).
5. Informovat rodiče (TU).

Žák fyzicky útočí (kopy, údery, hmaty, chvaty...), agresivně útočí na majetek, bitky mezi žáky

1. Potírejte už náznaky takového chování ve třídách při jakýchkoli činnostech.
2. Je to nepříjemné to sledovat i mnohým žákům! Soustřeďte se proto na jejich ochranu, aby je „kopálisti“ neohrožovali.
3. Když se k bitce nachomýtnete, zasahujte rozumně až ve chvíli, kdy se účastníci trochu unaví. (V afektu mají velkou sílu.)
4. Sežeňte si posily, jinak může být zraněn i učitel. Jmenovitě delegujte, kdo, kterou činnost provede. Je-li boj velmi agresivní a vypadá to na těžká zranění volat RZS a Policii.
5. Zajistěte dozor nad ostatními žáky, snažte se je odvést z místa boje.
6. Zajistěte PP, ošetřete zraněné – přítomný učitel + zdravotník, popř. RZS
7. Je-li po bitce a aktéři na sebe jen něco pokřikují a nadávají si, moc se do toho nepleťte, to patří k věci – snažte se je však uklidnit.
8. Provést záznam – především vzniklá zranění a jejich ošetření, aktéři, možné příčiny, zachovat věcnost. Zápis provede přítomný učitel, popř. TU s ŠMP (VP). Informovat vedení školy.
9. Vyvodit důsledky, pohovořit se třídou TU, ŠMP.

Postup při útoku na učitele - žák se začne chovat verbálně agresivně

1. Okamžitě se s ním přestaňte dohadovat a snižte hlas do klidnější, hlubší polohy, mluvejte spisovně, jasně, nekřičte a snažte se hovor ukončit nějak neutrálně: „Nechme to být, možná jsem to přesně nepochopil(i).“ „Dobře, máme toho asi dneska všichni dost...“
2. Je úplně jedno, kdo je v právu - nejdůležitější je, aby se žák uklidnil.
3. Je důležitá podpora zbytku třídy, kdyby útočník vytáhl nějakou zbraň, budete jejich pomoc potřebovat - alespoň jeden z nich musí doběhnout pro někoho dospělého.
4. Jestliže se žák zvedne a začne vám sprostě nadávat uprostřed hodiny:
 - jde-li o samotného útočníka, který je rozčilený, platí to stejné co při hrozbě fyzickým útokem,
 - některé děti svými vulgarismy nic nemyslí, prostě takhle doma mluví, nechťejí se vás nijak dotknout, neberte hned všechno smrtelně vážně a nedržte nudná kázání,

- jestliže je útočník chronicky drzý nebo se potřebuje jen nějak vyjádřit, pomáhají dlouhé vážné pohledy, pohledy zraněné laně. Humor nikoli ironie je rozhodně vhodnější než hádání se s útočníkem,
 - za každou cenu musíte udržet třídu na své straně! Jakmile se zapojí do agrese víc dětí, začíná to být nebezpečné.
5. Pokud cítíte, že třída je na vážkách, budete je muset buď „dojmout“, anebo zastrašit. V každém případě mezi ně vražte klín! Nesmí být ve svém vzdoru a odporu jednotní. Vždycky jsou mezi nimi ti, kteří se dají zastrašit, i ti, kteří se dají dojmout. Je jednodušší, když agresora umravní sami žáci.
 6. Ještě vždycky můžete z rozbouřené třídy odejít, ale berte to jako poslední možnost. Zbabělost vám totiž žáci nikdy neodpustí a jako zbabělost to v každém případě vyzní. Zkuste případný odchod zahrát do autu.
 7. Při fyzické agresi zajistit ochranu sebe a žáků, okamžitě volat pomoc, dále viz doporučení výše. Následně záznam a sankční řešení (tvrdá) ve spolupráci s ŠPP a vedením školy. Při ublížení na zdraví se nebát kontaktovat Policii.

3.4. Plán krizového opatření při výskytu epileptického záchvatu nebo jiného stavu ohrožujícího zdraví a život jedince

Signály a rizikové faktory vzniku

- neklid, stereotypní chování, situace s emocionálním vypětím, vyčerpání, užití nějaké NL, konflikt

Postup:

1. Vyhodnotit situaci, okamžitě další konkrétní osobou zajistit pomoc dospělého člověka
 - pomoc, volání záchranné služby, odstranění nebezpečných předmětů
 - odvedení třídy...
 - určit žáky k zajištění rychlého sehnání dalšího dospělého. (Nutné odvést žáky a zajistit nad nimi dozor.)
2. V případě nepřesných informací zjistit, co se stalo od svědků, vyhodnotit situaci, popř. volat další pomoc. Zajistit emoční bezpečí.
3. Provést PP, úkoly delegovat konkrétně, mluvit jasně, klidně, rozhodně, ale nekřičet. (Zajistit základní životní funkce, snažit se minimalizovat prochladnutí, ošetřit dílčí zranění, uvést v případě potřeby obnovu živ. funkcí, uložit žáka do zotavovací polohy)
4. Záznam, informovat zákonné zástupce a ŘŠ. Informovat spolužáky o dané situaci a opatřeních.

3.5. Plán krizového opatření při neštěstí ve škole (úmrtí)

Situace, kterých se plán týká:

a) Když se ve škole stane:

- žáku anebo pracovníkovi školy, že utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života anebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda);

b) Když se mimo školu stane

- žáku (včetně jeho rodiny, kamarádů, sourozenců) anebo pracovníkům školy (včetně jeho rodiny a blízkých), že utrpí anebo způsobí těžké zranění, smrt či zážitek ohrožení života anebo zdraví (úraz, nemoc, sebevražda, vražda);

Co můžeme očekávat do 3 dnů

- **Neštěstí přinese tlak:** všichni budeme chtít něco vědět (médiá, policie, rodiče, učitelé, děti).
- **Bude se zdát, že je málo času.**
- **Začnou se šířit fámy.** Bez jasných informací pracuje fantazie.
- **Lidé se budou cítit vinni.** A budou **solidarizovat**.
- **Atmosféra bude emočně vypjatá.** Zasaženými / pozůstalými jsme v tuto chvíli všichni.
- **Zaskočí nás bezradnost;** chvíli trvá, než se dokážeme zorientovat v situaci.

Co je potřeba udělat do 3 dnů po události.

= získat odvahu jednat hned: **plánujme, rozhodujme a domlouvejme se**

I.

- Pokud nutno, poskytneme **první pomoc** a zavoláme zdravotnickou záchrannou službu.
- Zajistíme **bezpečí** sobě a druhým. Odvést žáky a neúčastníci se záchrany. Zajistit jim možnost tepla, klidu, ventilace pocitů, uklidnění, poskytnutí emočního bezpečí a podání pravdivých informací.
- Zajistíme „místo události“ pro práci policie; ponecháme vše, jak bylo.
- Sbíráme **informace**; pokud je zraněná či mrtvá osoba odvážena (záchrankou, pohřební službou), poznamenáme si, kam, a získáme **kontakty**, kde bude možné dostat další informace.
- Umožníme **prostor pro práci** záchranné službě a policii (potřebují rychle informace, nechtějí být rušeni atp.).
- Informujeme ŘŠ, informujeme rodiče, kam převáží žáka, kde ho mohou vidět
- Postaráme se o toho, kdo zraněnou či mrtvou osobu našel. Posadíme ho, někdo mu udělá čaj a je s ním.

II.

- Zajistit pro výslech volné pracovní. Zároveň si uvědomit: **nikdo nemusí hned vypovídat**; policie počká, až učitel či žák (5) bude ve stavu schopném výpovědi.
- **Informovat zřizovatele** našeho zařízení a případně požádat o pomoc.
- **Ustanovit tiskového mluvčího- bude POUZE ON SDĚLOVAT INFORMACE MÉDIÍM (ŘŠ nebo ZŘŠ)** a rychle „proškolme“ zaměstnance školy v pravidlech informování. Připravme si **postoj pro vyjádření dovnitř a ven**.
- **Vedení školy spolu se školním poradenským pracovištěm** připravuje další postup: co nejrychleji **informovat pedagogický sbor**; dohodnout, jak postupovat při příchodu učitelů do třídy, kde chybí spolužák (nebo učitel), jak povzbudit učitele a zasaženou třídu. Ustavit **pietní místo**, myslet na – i malé - **rituály**. V případě úmrtí si připravit postoj pro **účast školy na pohřbu**.
- Vytvořit pro zaměstnance školy **interní informační místo a systém informování (ICT koordinátor)**, domluvit časy schůzek (stanovuje vedoucí týmu)- zpočátku dvakrát denně. Informovat tak, abychom si mohli dovolit případný **únik informací** (6).
- Utvořit si (byť na krátkou dobu) **operační tým** z lidí, kteří unášejí zátěž a jsou k druhým citliví (ředitel, ZŘŠ, ŠMP, ŠP, VP, třídní učitel). Výhodou bývá přizvat zástupce rodičů a studentů.
- Vytvořit web, podávat tam informace, odpovídat na dotazy, informovat o nových skutečnostech při šetření; Počítat se **spontánním předáváním informací** (mobily), s **rychlým zájmem příbuzných a médií**.

III.

- Sdělujeme-li **zprávu o nešťastné události** zasažené **rodině** my, bereme si vždy k sobě druhého (ŘŠ a pověřená osoba). Jeden jasně a srozumitelně sděluje a druhý může podporovat příjemce zprávy.
- **Kontaktujeme zasaženou rodinu** i v případě, že už ji o události informoval někdo jiný. **Čím dříve, tím lépe**, i když z toho pravděpodobně budeme mít obavy. Vyjádřit osobní účast a podporu zasažené rodině - ředitel
- Příchodem do rodiny vyjádříme základní lidské soucítění s neštěstím druhého bez ohledu na otázky kolem zodpovědnosti a zavinění.
- Domluvit se s rodinou o postoji a účasti školy na pohřbu a na souhlasu, zda je možné sdělit informaci o úmrtí a později třeba o i pohřbu na webu nebo na určeném místě ve škole - vyvěšení parte...
- Setkávat se s rodinou opakovaně, domlouvat se, a být připraveni na možnou změnu postojů a přání v plynoucím čase.

IV.

- Uvědomit si, že v souvislosti s neštěstími se vina objevuje vždy; je projevem lidské solidarity a zodpovědnosti za druhé.

- Vyžádejme si (např. u zřizovatele) **právní pomoc**.
- Je třeba se postarat o učitelský sbor, o kolektiv třídy, jejímuž žákovi (učiteli) se neštěstí stalo, a též o ostatní pracovníky školy. Jde o ztrátu života; **zasazenými pozůstalými jsme v tu chvíli všichni**.
- Kontaktujme možné **externí spolupracovníky** pro nezávislou podporu (právník, sociální pracovník, duchovní, psycholog atp.) a pro sdílení. (Bílý kruh bezpečí, krizové centrum Olomouc)
- **Podporujme vzájemnou pomoc**; spolupomáhejme škole nést výjimečnou zátěž a zachovat její všední běh. Zadávejme krátkodobé a dosažitelné **úkoly** i žáky.
- **Pomáhat pomáhá**.
- **Uznejme emoce** a jejich vyjádření; posilme bezpečí při vyjadřování negativních emocí a podporujme vyjádření pozitivních – radost z běžných věcí je i v této době přirozená a na místě.
- **Nezapomínejme na sebe!** Podpořený (třídní) učitel znamená podpořenou třídu.

Čerpáno z příručky pro školy: *Když se stane neštěstí*, Psychosociální intervenční tým ČR
 Kontakt: <http://pit-cr.info>

Seznam zdrojů a literatury:

- *Když se stane neštěstí*, Psychosociální intervenční tým ČR
Kontakt: <http://pit-cr.info>
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 a jeho příloh.
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů,
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 22294/2013 „Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení“
- Národní strategií primární prevence rizikového chování na období 2019-2027.
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2019-2027